

FI

FI

FI

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 5.3.2010
KOM(2010)78 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO

Vahvistettu sitoumus naisten ja miesten tasa-arvoon Naisten peruskirja

Euroopan komission julistus vuoden 2010 kansainvälisen naistenpäivän yhteydessä

**YK:n naisten maailmankonferenssin Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman
15. vuosipäivän sekä kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n
yleissopimuksen 30. vuosipäivän juhlistamiseksi**

KOMISSIION TIEDONANTO

Vahvistettu sitoumus naisten ja miesten tasa-arvoon Naisten peruskirja

Euroopan komission julistus vuoden 2010 kansainvälisen naistenpäivän yhteydessä

YK:n naisten maailmankonferenssin Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman 15. vuosipäivän ja kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen 30. vuosipäivän juhlistamiseksi

JOHDANTO

Naisten ja miesten tasa-arvo on perusoikeus, joka on vahvistettu Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa. Se on yksi niistä yhteisistä arvoista, joihin Euroopan unioni perustuu.

Taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus, kestävä kasvu ja kilpailukyky sekä väestökehityksen haasteisiin vastaaminen edellyttävät todellista tasa-arvoa naisten ja miesten välillä.

Eurooppa on viime vuosikymmeninä edistynyt merkittävästi naisten ja miesten tasa-arvon alalla: se on ottanut tämän sitoumuksen sydämenasiakseen, toiminut kumppanuuden pohjalta ja yhdistänyt voimavaransa ja välineensä – niin oikeudelliset, poliittiset kuin taloudelliset – muutoksen aikaansaamiseksi. Yliopistoista valmistuu nyt enemmän tyttöjä kuin poikia. Euroopan työvoimaan osallistuu nyt enemmän naisia kuin koskaan. Euroopassa hyödynnetään nyt lahjakkuuksia ja taitoja entistä paremmin.

Todellisen tasa-arvon tiellä on kuitenkin vielä esteitä.

Pekingissä järjestetyn YK:n naisten maailmankonferenssin 15. vuosipäivän yhteydessä toistamme jälleen Euroopan komission sitoumuksen naisten ja miesten välisen tasa-arvon toteuttamiseen ja vahvistamme tätä sitoumusta. Tätä varten vahvistamme sukupuolinäkökulmaa kaikissa politiikoissamme toimikautemme aikana ja esitämme erityistoimenpiteitä sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi. Sitoudumme osoittamaan tarvittavat voimavarat tämän toteuttamiseksi.

Erityisesti seuraavat naisten ja miesten tasa-arvoa koskevat periaatteet ovat toimien perustana tämän Euroopan komission toimikauden aikana:

1. YHDENVERTAINEN TALOUDELLINEN RIIPPUMATTOMUUS

Syrjintä, koulutukselliset stereotypiat, työmarkkinoiden eriytyminen, epävarmat työolot, ei-toivottu osa-aikatyö ja hoitovelvoitteiden epätasapainoinen jakaminen miesten kanssa vaikuttavat monien naisten elämänvalintoihin ja taloudelliseen riippumattomuuteen.

Vahvistamme sitoumuksemme varmistaa, että naisten potentiaali ja taidot saadaan täysimääräisesti käyttöön, että sukupuolijakauman parantamista edistetään työmarkkinoilla ja että naisten ulottuville saadaan enemmän laadukkaita työpaikkoja. Edistämme päättäväisesti sukupuolten tasa-arvoa EU 2020 -strategiassa, harkitsemme tarvittaessa määrällisiä tavoitteita ja edistämme sekä naisten että miesten aitoja mahdollisuuksia nauttia työ- ja yksityiselämän tasapainosta.

2. SAMA PALKKA SAMASTA TYÖSTÄ JA SAMANARVOISTA TYÖTÄ

Naiset ansaitsevat Euroopan unionissa edelleen keskimäärin 18 prosenttia vähemmän kuin miehet jokaista tehtyä työtuntia kohti. Heillä on vähemmän resursseja työssäoloaikanaan ja eläkkeellä ja enemmän vaikeuksia rahoituksen saannissa. He kärsivät sen vuoksi enemmän kuin miehet kaikenlaisista köyhyyden muodoista, mukaan luettuna työssä käyvien köyhyys.

Vahvistamme sitoumuksemme hyödyntää tarmokkaasti kaikkia välineitä – niin lainsäädännöllisiä kuin muita välineitä – sukupuolten palkkaeron kuromiseksi umpeen. Sukupuolten palkkaero on kustannus, johon Euroopalla ei ole varaa. Työskentelemme yhdessä EU:n 27 jäsenvaltion kanssa sukupuolten palkkaeron pienentämiseksi merkittävästi Euroopan unionissa tämän Euroopan komission toimikauden loppuun mennessä.

3. TASA-ARVO PÄÄTÖKSENTEOSSA

Naisilla ei edelleenkään ole täyttä mahdollisuutta vallan ja päätöksenteon jakamiseen. Sukupuolten tasa-arvo päätöksenteossa, poliittisessa ja talouselämässä ja julkisella ja yksityisellä sektorilla auttaa Eurooppaa laatimaan tehokkaampaa politiikkaa, kehittämään sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa osaamisyhteiskuntaa ja luomaan vahvemman ja vauraamman demokratian.

Vahvistamme sitoumuksemme pyrkiä naisten ja miesten oikeudenmukaisempaan edustukseen julkisen elämän ja talouden valta-asemissa. Käytämme toimivaltuuksiamme, myös unionin edistämistoimia, lisätäksemme naisten osuutta vastuullisissa tehtävissä.

Omalla tasollamme sitoudumme pyrkimään kaikin keinoin sukupuolten tasapainon parantamiseen komission sisällä.

4. IHMISARVO, KOSKEMATTOMUUS JA SUKUPUOLEEN PERUSTUVAN VÄKIVALLAN LOPETTAMINEN

Naisten ja tyttöjen oikeus nauttia täysimääräisesti kaikista perusoikeuksista on luovuttamaton, erottamaton ja jakamaton osa yleismaailmallisia ihmisoikeuksia ja olennaisen tärkeä naisten ja tyttöjen aseman, rauhan, turvallisuuden ja kehityksen edistämiseksi. Sukupuoleen perustuvassa väkivallassa – tapoihin tai perinteisiin perustuvat vahingolliset käytänteet mukaan luettuina – on kyse perusoikeuksien loukkaamisesta; näitä ovat erityisesti ihmisarvo, oikeus elämään ja oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen. Tällainen loukkaaminen estää omaehtoisen elämän harjoittamista.

Vahvistamme sitoumuksemme varmistaa, että perusoikeuksien kunnioittaminen on keskeisellä sijalla toiminnassamme. Pyrimme poistamaan sukupuolten välisen epätasa-arvon terveydenhuoltopalvelujen saatavuudessa ja terveystilanteessa.

Eurooppa ei suvaitse sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa. Vauhditamme toimia kaikenlaisen väkivallan poistamiseksi ja tuen tarjoamiseksi väkivallasta kärsiville. Otamme käyttöön kattavan ja tehokkaan toimintakehyksen sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi. Vahvistamme toimiamme naisen sukuelinten silpomisen ja muiden väkivallantekojen lopettamiseksi – myös rikosoikeuden keinoin toimivaltamme rajoissa.

5. SUKUPUOLTEN TASA-ARVO UNIONIN ULKOPUOLELLA

Tavoitteemme eivät rajoitu unionin rajoihin. Sukupuolten tasa-arvo on sisällytettävä täysimääräisesti myös EU:n ulkoasioihin, jotta voidaan vaalia naisten ja miesten sosiaalista ja taloudellista riippumattomuutta ja aseman parantamista kaikkialla maailmassa. EU on sitoutunut edistämään sukupuolten tasa-arvoa kaikissa yhteyksissä, myös konflikteista kärsivissä ja niistä toipuvissa maissa. Sukupuolten epätasa-arvon vähentäminen, sukupuoleen perustuvan väkivallan torjuminen ja naisten oikeuksien edistäminen on välttämätöntä kestävien ja demokraattisten yhteiskuntien kehittämiseksi.

Vahvistamme sitoumuksemme pyrkiä voimakkaasti sukupuolten tasa-arvoon suhteissamme kolmansiin maihin, lisätä tietoisuutta naisten oikeuksista sekä vauhdittaa voimassa olevien kansainvälisten välineiden täytäntöönpanoa. Edistämme ja vahvistamme yhteistyötä kansainvälisten ja alueellisten organisaatioiden kanssa sukupuolten tasa-arvon viemiseksi eteenpäin ja hyödynnämme kaikkia käytettävissä olevia välineitä. Tuemme myös sekä valtiollisia että muita toimijoita niiden pyrkimyksissä edistää sukupuolten tasa-arvoa kumppanuusmaissa.

Olemme valmiita työskentelemään sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi kumppanuussuhteessa kaikkien sidosryhmien kanssa kansalaisyhteiskunta mukaan luettuna kansallisella, Euroopan ja kansainvälisellä tasolla ja erityisesti tässä peruskirjassa esitettyjen periaatteiden parissa. Esitämme vuonna 2010 uuden naisten ja miesten tasa-arvostrategian tämän Euroopan komission toimikautta varten ja raportoimme säännöllisesti sen täytäntöönpanosta.

Vahvistamme henkilökohtaisen ja kollektiivisen sitoumuksemme Eurooppaan, jossa naiset ja miehet ovat tasa-arvoisia ja joka tarjoaa paremman elämän ja kestäväen tulevaisuuden kaikille.